

“कृषि, पशु, वन, पर्यटन विकासको आधार, स्वास्थ्य, शिक्षा, सडक समृद्ध मेलुङको पूर्वाधार”

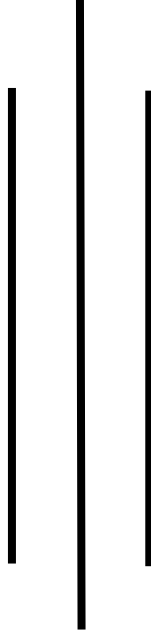

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

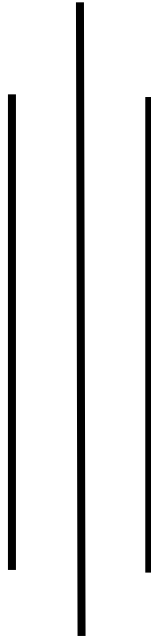
मेलुङ गाउँपालिका
भेड्पु, दोलखा

बागमती प्रदेश
नेपाल

मेलुङ गाउँसभाको बैठकमा मिति २०७७ असार १० गते बुधबार
गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री कल्पना भण्डारीले
प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को
नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

मेलुङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भेङ्गु, दोलखा

नेपाल

गाउँ सभाका अध्यक्ष महोदय,
गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,

नेपालको संविधानको कार्यान्वयन सँगै तीन तहका सरकार गठन भई समृद्धि र विकासतर्फ अगाडि बढिरहेको सन्दर्भमा मेलुङ गाउँपालिकाको चौथो वर्षको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न यस गरिमामय सदनमा उपस्थित भएको छु । सङ्घीयता कार्यान्वयनको परिप्रेक्ष्यमा यस गरिमामय सभामा उपस्थित भई मेलुङ गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।

यस महत्वपूर्ण घडीमा सङ्घीयता तथा गणतन्त्र प्राप्तिको सङ्घर्षमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । नेपालको राष्ट्रियता, अखण्डता, स्वाधीनता र लोकतन्त्र प्राप्तिको अभियानमा नेतृत्व प्रदान गर्ने हाम्रा वीर पुर्खा तथा अग्रजहरू प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै सामाजिक रुपान्तरणमा उहाँहरूले पुऱ्याउनु भएको योगदानको स्मरण गर्न चाहन्छु ।

संविधान बमोजिम सर्वभौमसत्ता सम्पन्न मेलुङबासी नागरिकको प्रत्यक्ष मतदानबाट निर्वाचित यो स्थानीय तहको सरकार लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य मान्यता प्रति प्रतिबद्ध रहेको छ । “समृद्ध नेपाल : सुखी नेपाली”को राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पूरा गर्ने नेपाल सरकारको अभियानप्रति यो स्थानीय सरकार सधैं प्रतिबद्ध रहनेछ ।

यस गाउँपालिकामा रहेका अभाव, अशिक्षा, भोकमरी, गरिबी, बेरोजगारी, पछ्यौटेपन, सीमान्तीकरण, बञ्चितकरण, विभेदीकरण एवम् सामाजिक कुरीतिका चक्रव्यूहलाई तोड्नका खातिर शक्ति, स्रोत र अवसरमा न्यायिक पहुँच स्थापित गर्न गाउँपालिका प्रतिबद्ध रहनेछ । अहिले विश्वव्यापी महामारीको रुपमा कोरोना भाइरस (COVID - 19)को संक्रमणले नेपाल पनि आक्रान्त छ । विश्वस्तरमा यस रोगको संक्रमणका कारण लाखौं मानिसहरूको मृत्यु भईसकेको छ । संक्रमितको संख्या आँकलन गर्न सकिने परिस्थिति छैन । संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारलाई COVID - 19 को संक्रमण नियन्त्रणका लागि जस्तोसुकै कदम चाल्नु पर्ने बाध्यात्मक अवस्था सिर्जना भएको छ ।

गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र विविध कारणले हालसम्म पनि तयार पार्न सकिएको छैन । त्यसैले आगामी आ.ब.मा जस्तोसुकै परिस्थिति आए पनि वस्तुगत विवरण संकलन गर्ने र आवधिक योजना बनाई प्राथमिकताका आधारमा अगाडी बढ्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

नेपालको संविधानले अङ्गिकार गरेको सार्वजनिक-निजी-सहकारीको माध्यमबाट तीव्र आर्थिक वृद्धि हासिल गर्दै दिगो आर्थिक विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्ने, सन्तुलित, सुदृढ, समावेशी र समन्यायिक अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने, स्वस्थ, सक्षम र कर्मशील जनशक्ति उत्पादन गर्ने, प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारीका अवसरहरू सृजना गरी गाउँपालिका भित्रका वैदेशिक रोजगारीमा जान बाध्य युवा युवतीहरू र वैदेशिक रोजगारीबाट घर फर्केका युवा युवतीलाई स्थानीय तहमा नै विभिन्न स्वरोजगारमूलक तालिम संचालन गरी उद्यमी र उद्यमशिलताको माध्यमबाट व्यवसायिक कृषिमा संलग्न गराई उत्पादन वृद्धि गराउने, समाजमा विद्यमान आर्थिक असमानता घटाउनुका साथै भ्रष्टाचारमुक्त चुस्त प्रशासन र वित्तीय सुशासन कायम गराउने उद्देश्य लिएको यो स्थानीय सरकार समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको आधारशिला तयार पार्न दृढ सङ्कल्पित छ ।

मेलुङ गाउँपालिकाको विकासका आवश्यकता एवम् सम्भावनाहरूको पहिचान गर्दै समृद्ध मेलुङ गाउँपालिका निर्माणको लागि नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले प्रदान गरेका अधिकार बमोजिम सङ्घ र प्रदेश सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का लागि प्राप्त अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था, जनतासँग हामीले गरेका प्रतिबद्धता, गाउँपालिकाका आवश्यकता एवम् प्राथमिकताहरू, गाउँपालिकाको विकासका लागि वडास्तरबाट प्राप्त सुभाष, उपलब्ध स्रोत, साधन र क्षमता समेतलाई विचार गर्दै तयार पारिएको नीति तथा कार्यक्रम आगामी आ.ब.मा मेलुङ गाउँपालिकाले अवलम्बन गर्ने प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म क्षेत्रगत नीतिहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक विकास तर्फ

कृषि

- मेलुङ गाउँपालिकालाई जैविक गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्दै जाने लक्ष्य लिइएको छ ।
- प्रत्येक वडामा एक जना कृषि प्राविधिकको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
- पशुपालन व्यवसायलाई मर्यादित र सम्मानित पेशाको रूपमा स्थापित गर्दै निर्वाहमुखी कृषिलाई व्यवसायिक र आधुनिक बनाउँदै गइनेछ ।
- कृषि पेशालाई मर्यादित तथा सम्मानित पेशाको रूपमा विकास गरी किसान परिचय पत्रको व्यवस्था गर्नुका साथै किसान परिचय पत्र प्राप्त गरेका किसानलाई सहूलियतपूर्ण दरमा कर्जाको व्यवस्था गर्न प्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।
- दुहुना गाईभैसी, एक हल गोरु खरिदको लागि ३% व्याजदरमा कर्जा दिलाउन संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट वितरण हुने फलामे हलो, हाते ट्याक्टर, मिनिटिलर जस्ता यान्त्रिक साधनहरू वितरण गर्दा निश्चित मापदण्ड बनाई वितरण गरिनेछ ।
- कृषिबालीमा देखा पर्ने किरा तथा किराजन्य रोग नियन्त्रण गर्न गाउँपालिकाबाट जैविक विषादी निर्माण सम्बन्धी तालिमको प्रवर्द्धन गरी जैविक औषधी उपलब्ध गराइनेछ ।
- प्रशस्त मात्रामा दुध उत्पादन हुने क्षेत्रहरूमा दुग्ध संकलन केन्द्र (दुध डेरी) को स्थापना गर्दै गइनेछ ।
- पशुपालनका लागि चरिचरण क्षेत्र र प्रशस्त घाँस उत्पादन हुने ठाउँहरूमा निश्चित स्थान तोकी पशुपालन क्षेत्रको निर्धारण गरिनेछ ।
- कृषिमा आत्मनिर्भर गाउँपालिका निर्माणका लागि स्थानीय खाद्यबालीहरू जस्तै धान, मकै, कोदो गहुँ, फापर, आलु लगायतको खेतीमा युवाहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने खालका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- रैथाने जातका बालीहरूको संरक्षण गर्न विउ बैंकको स्थापना गरिनेछ ।
- कृषिमा समपुरक कोष (Matching Fund) को व्यवस्था गरिनेछ ।

- जैविक विषादी/किटनाशक औषधी बनाउन किसानहरुलाई उत्प्रेरित गरिनेछ, भने रासायनिक मल र किटनाशक औषधीको प्रयोगलाई विस्तारै निषेध गर्दै लगिनेछ ।
- कृषि उपजको व्यवस्थित बजारीकरणका लागि द्रुत कृषि ढुवानी सेवा (Fast Agricultural Transportation Service - FATS) को व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गुणस्तरीय सडक सञ्जालको निर्माण पश्चात् सडक करिडोरमा दुग्ध चिस्यान केन्द्र, तरकारी चिस्यान केन्द्र तथा भण्डार केन्द्रको निर्माण गरिदिन र गोठ सुधार कार्यलाई सहयोग गर्न प्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण गराईने छ ।
- किसानहरुलाई कृषि इन्पुट्स (Agricultural inputs) हरु जस्तै विउ-विजन, मलखाद, औषधी, कृषि सामग्री, प्राविधिकहरुको सुनिश्चित गर्न सरकारी, अर्धसरकारी वा निजी सेवा प्रदायक संघ/संस्थासँग सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- दिगो कृषि विकास कार्यक्रमको लागि कृषि विधाका क्षेत्रहरु जस्तै: पुशपालन, फलफूल, तरकारी र अन्नबालीमा कम्तीमा चार वटा पकेट क्षेत्र घोषणा गरी संचालन गरिनेछ ।
- ठूलो परिमाणमा उत्पादन गर्न चाँडो र धेरै उत्पादन (Fast & Mass Production) गर्न सकिने प्रकारका कृषि प्रणालीहरुको अवलम्बन गरिनेछ ।
- कृषि श्रम परिचालन गर्न कृषि कार्यको व्यवसायिकरण, यान्त्रिकरण, आधुनिकिकरण गर्दै सहकारी-सामुदायिक-निजी क्षेत्रको सहभागितामा सामुहिक खेती, सहकारी खेतीलाई प्रोत्साहन गरी करार खेती, चक्ला बन्दी खेती सुरु गर्नका लागि पहल गरिनेछ ।
- कृषि क्षेत्रको प्रचुर सम्भावना उजागर गर्ने प्रणालीका सम्पूर्ण वडाहरुको Agriculture DPR गरी केही वडाहरुमा तदनुरूपका नमूना फर्महरु संचालनको लागि पहल गरिनेछ ।
- विशेष योजना सहित व्यवसायिक कृषि फर्म संचालन गर्ने कृषकको लागि सिंचाई, सडक, विद्युत, विउ, मलखाद, प्रविधि र बजारीकरणमा सहयोग गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नश्ल सुधार तथा गोठ सुधारका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई संचालन गर्दै लगिने छ ।
- स्थानीय स्तरमा खाद्य सुरक्षा र आपूर्ति व्यवस्था मजबुत राख्न मेलुङ गाउँपालिकाले संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण बजेटलाई लक्षित गर्दै विज्ञ कम्पनी वा संस्था संगको प्राविधिक साभेदारीमा एक खाद्य भण्डारण केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।

- गाउँपालिकामा उत्पादन हुने खाद्यान्न, फलफूल र तरकारीको खपत गराउन गाउँपालिका क्षेत्र भित्र बजार केन्द्र भवन तथा सुपथ मूल्य पसल खोल्दै गइनेछ ।
- कृषि सम्बन्धी संघ तथा प्रदेशका कार्यालयहरूमा हुने गतिविधि आम जनसमुदायलाई सू-सूचित गर्न कृषि सूचना केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- सुन्तलामा लाग्ने किरालाई नियन्त्रण गर्न “सुन्तला बचाउ अभियान” सञ्चालन गरिनेछ ।
- सुन्तला, आलु र केरा पकेट क्षेत्र स्थापना गरिनेछ ।
- कृषकहरूबीच प्रतिस्पर्धा गराई उत्कृष्ट कृषकलाई उचित पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ ।
- कृषि मेला तथा प्रदर्शनीहरू आयोजना गर्दै गइनेछ ।
- हरेक वर्ष मेलुङ उत्कृष्ट कृषक घोषणा गर्दै निजलाई थप अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन गर्न सकिने कृषि अन्तर्गतका, तरकारीजन्य, फलफूल, मासुजन्य तथा दुग्धजन्य वस्तुहरूमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन आयात प्रतिस्थापनमूलक विशेष कार्यक्रम सञ्चालनमा प्राथमिकता दिइनेछ ।
- वडाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन विश्लेषण गरी सोको आधारमा कृषि पकेट क्षेत्रहरू घोषणा गरिनेछ । साथै एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- सहकारी, निजी क्षेत्र तथा समूह मार्फत उच्च मूल्यका कृषि बाली, नगदेबाली जस्तै किविफल, जापानिज हलुवावेद, नासपाती, लप्सी, सुन्तला, अलैंची, स्याउ, केरा, आँप, एभोकाडो आदि जस्ता नगदेबाली र मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती, फलफूल, चिया, कफी, व्यवसायिक फूल खेतीलाई प्रबर्द्धन गर्ने, बजारीकरणमा सघाउ पुऱ्याउने विभिन्न किसिमका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत नयाँ पकेट/ब्लक/जोन र सुपर जोन कार्यक्रम संचालन गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारद्वारा उक्त कार्यक्रम संचालन तथा विस्तारको लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको स्वामित्व रहने गरी टोल विकास संस्था/कृषि सहकारी/कृषक समूहको व्यवस्थापनमा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र स्थापना गर्दै लगिनेछ ।

→ ११९१७
 नर बहादुर क्षेत्र
 अध्यक्ष

- गाउँपालिकाको आलु पकेट क्षेत्रमा सरोकारवालाहरूको समन्वयमा शीत भण्डार, आलु सङ्कलन तथा भण्डारण केन्द्रको स्थापना गरी आलुलाई ग्रेडिङ, लेबलिङ, प्याकेजिङ गरी गाउँपालिकाको पहिचान हुने गरी बजारीकरणमा प्रोत्साहन एवम् सघाउ पुर्याइनेछ ।
- व्यवसायिक कृषि उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण गरिने स्थानसम्म कृषि सडक, बिजुली बत्ती, पानीको व्यवस्था गर्दै गइनेछ ।
- “कोदो, फापर र गहुँलाई स्वागत गरौं, जंकफुडको सेवनलाई तिरस्कार गरौं” भन्ने नारालाई स्थापित गर्दै लगिनेछ ।
- कृषि उत्पादनको क्षेत्रमा सिंचाई सुविधा पुर्याउनका लागि गाउँपालिका, प्रदेश तथा सङ्घीय सरकारका सरोकारवाला निकायहरू, विभिन्न गैरसरकारी निकायहरू, कृषि सहकारी, सामुदायिक संस्था, कृषक समेतको सहभागितामा दिगो र भरपर्दो सिंचाई प्रणाली विकासमा जोड दिइनेछ ।
- उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्नको लागि कृषिको आधुनिकीकरण, उन्नत बिउ विजन, आधुनिक प्रविधि, कृषिमा यान्त्रीकरणलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै सहकारीहरूको नीतिगत पारदर्शितामा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र रहेका सहकारीहरूलाई नियमित अनुगमन तथा परिचालन गरी सहकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा संस्थागत विकासमा प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- खाली तथा सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफूलका विरुवा लगाई हरियाली प्रवर्द्धनका साथै आर्थिक वृद्धि बढाउने नीति लिइनेछ ।
- लोपोन्मुख स्थानीय जातका, गाई, भैंसी, चौरीपालन व्यवसायलाई पुनःस्थापना गर्न कृषकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको निश्चित क्षेत्रमा पहिचानको आधारमा व्यवसायिक मौरीपालन कार्यक्रम संचालन गर्दै लगिनेछ ।
- गरिबीको अन्त्य र शून्य भोकमरीको अवस्था सिर्जना गर्न निर्वाहमुखी खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाभित्र बाँदर नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- अर्गानिक खेती कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गर्न गोठ सुधार, हरियो मल, कम्पोस्ट मल निर्माण तथा सामुदायिक विद्यालयहरूमा मानव मूत्र सङ्कलन गरी त्यसको समुचित उपयोग गरिनेछ ।
- रासायनिक मल तथा विषादीको अज्ञानतापूर्ण प्रयोग र यसको जोखिमका विषयमा आम जनमानसमा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।

- कृषि उपजलाई मध्यनजर गर्दै आलु तथा अन्य तरकारीहरूको भण्डारणको निमित्त समुदायमा आधारित रोष्टिक स्टोर, चिस्यान केन्द्र स्थापनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बेरोजगार युवाहरूको व्यवस्थापनको निमित्त श्रममा आधारित बहुवर्षीय नर्सरी, व्यवसायिक बाखापालन, कुखुरापालन, गाईपालन, भैंसीपालन, बङ्गुरपालन, पाहापालन, माछापालन आदिलाई प्रोत्साहन गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाका कृषकहरूको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न आवश्यकताका आधारमा कृषि औजार कारखाना स्थापना गर्दै लगिनेछ ।
- व्यवसायिक पशुपालनलाई व्यवस्थित गर्न ढुवानी भाडा बापतको रकम अनुदान स्वरूप वितरण गर्दै आईरहेकोमा यसै आ.ब. देखि बाली बीमा प्रक्रियाको थालनी गरिनेछ भने पशु बीमा कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी र व्यवस्थित गरिनेछ ।
- गरिब घर परिवार पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।

उद्योग तथा वाणिज्य

- गाउँपालिकामा एक नमूना “ग्रामिण औद्योगिक ग्राम” को स्थापना गरी विशेष गरी स्थानीय स्तरमा पाइने कच्चा पदार्थमा आधारित रोजगारमूलक उद्यम विकास गरिनेछ । यसको निमित्त आगामी आ.ब.मा यसको सम्भाव्यता अध्ययन र लगानीकर्ताहरूको पहिचान गरी आवश्यक पूर्वाधार विकासको कार्य थालनी गरिनेछ ।
- उद्योग वाणिज्य सङ्घ, लगानी बोर्ड ठूला व्यापारी तथा व्यवसायिक कम्पनीहरूसँगको सहकार्यमा गाउँपालिकाभित्र सञ्चालन गर्न सकिने विभिन्न सम्भावित उद्यमहरू पहिचान र उद्योग स्थापना गर्न लगानीकर्ताहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । लगानी गर्न आउने उद्यमीहरूलाई उद्योग स्थलसम्मको पहुँच मार्ग, बिजुली पानी जस्ता आधारभूत भौतिक पूर्वाधार विकास गरी लगानीमैत्री वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
- स्थानीय बजारलाई व्यवस्थित र स्वच्छ प्रतिस्पर्धी बनाउन तथा उपभोक्ताहरूलाई ठगिनबाट जोगाउनको लागि व्यापारीहरूको सहभागितामा व्यापार आचार संहिता एवं मूल्यसूची तयार गरी लागू गरिनेछ ।

- मेलुड गाउँपालिकामा सूचीकृत तथा थप अन्य बेरोजगार युवाहरूलाई सम्भाव्यताको आधारमा कुक, वेटर, ड्राइभिड, मौसमी/बेमौसमी तरकारी खेती, प्लम्बिड, कटाईसिलाई ब्युटिसियन, मेकानिकल (मिनि टिलर मर्मत), थान्का लेखन सम्बन्धी छोटो तथा लामो अवधिका तालिमहरू सञ्चालन गरी स्थानीय तहमा नै उच्चम सञ्चालन गरी रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गरिनेछ ।
- “उद्यमी बनौं, विदेशीन रौंकाँ” भन्ने नाराका साथ आगामी आ.व.मा युवाहरूलाई उद्यमी र व्यवसायी बनाउन जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र सम्भाव्य खानी, मिन्नरल वाटर, जडिबुटी आदि उच्चम विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

पर्यटन

- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका प्रसिद्ध तीर्थ स्थलहरूलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न र त्यसलाई आर्थिक विकासका अवसरहरूसँग जोड्ने गरी गाउँपालिकाको वार्षिक तथा आवधिक योजनाहरू बनाइनेछ ।
- धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रहरूको व्यापक प्रचार प्रसार गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । धार्मिक स्थलहरूको पुनर्निर्माण कार्य यथासम्भव छिटो सम्पन्न गर्नको लागि सहयोगी निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- पर्यटकहरूको मेलुड बसाई लम्ब्याउने गरी थप पर्यटकीय स्थलहरूको विकासका कार्यक्रम पहिचान गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- मनोरञ्जन, दृश्यावलोकन तथा साहसिक पर्यटनका लागि गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका शैलुड, जुरेदुङ्गा महादेव, काकलिङ्ग, भ्याकुरे, गाईखुरा, ढोके भिर, अँधेरीखोला, हल्लीने ढुंगा, उर्लिनि छहरा, सुँगुरे महादेव, पैयाँखेतदेवी, गाउँखेत र शित्तली महादेव मन्दिर लगायतका सम्भाव्य स्थानहरूमा हाइकिङ्ग, ट्रेकिङ्ग, साहसिक पर्यटनका (बञ्जीजम्प, प्याराग्लाइडिङ, रक क्लाइम्बिङ्ग, च्याफिटड, क्यानोनिङ आदि) विषयमा आगामी आ.व.मा सम्भाव्यता अध्ययनको प्रक्रिया क्रमशः अगाडि बढाइनेछ ।
- शैलुड सांस्कृतिक तथा धार्मिक महोत्सव संचालन गरिने छ ।
- विभिन्न जातजाति विशेषको सांस्कृतिक परम्परा झल्कने संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- पर्यटनमैत्री सफा, सुन्दर र आकर्षक हुने गरी जनताको सहभागितामा “मेलुङको रहर, सफा सुन्दर र सभ्य गाउँघर” अभियानका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा अघि बढाउन विद्यमान ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धनको कार्य गर्नुका साथै अध्ययन-अनुसन्धानलाई अद्यावधिक गरी अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकालाई पर्यटनमैत्री गाउँपालिका बनाउने अभियानका लागि विभिन्न स्थलमा होमस्टेको रूपमा सम्भाव्यता अध्ययन गरी निजी (४०%), साभेदारी (६०%) मा घरबास (Home Stay) कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- मेलुङ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र धार्मिक, सांस्कृतिक, पर्यापर्यटन विकासको लागि विभिन्न स्थानहरूमा केबलकार र च्यापिटडको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- महाभारत हिमशृङ्खलाको उच्च पहाड शैलुङलाई मध्यनजर गर्दै एकिकृत शैलुङ विकास गुरुयोजना निर्माण गरी संचालन गर्न सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारहरूको सहकार्य गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरमा पर्यटन सूचना केन्द्रको स्थापनाका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।

सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र

- छुट्टै सहकारी शाखा स्थापना गरि सहकारीका गतिविधिहरूलाई थप विस्तार गर्दै लगिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र संघ/संस्था तथा सहकारी दर्ता गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ ।
- कृषि, पशुपालनको व्यवसायिकरणमा मूलतः कृषि सहकारीहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।
- सहकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि र संस्थागत विकासमा सहजीकरण गरिनेछ ।
- सहकारी मार्फत लगानी वृद्धि गरि उद्योगमैत्री वातावरण सृजना गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सामाजिक क्षेत्र

शिक्षा

- लामो समयसम्म एउटै विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई आवश्यकताका आधारमा अन्य विद्यालयमा सरुवा गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूका भौतिक पूर्वाधारलाई बालमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- प्रत्येक विद्यालयमा विषयगत प्रयोगशाला स्थापना गर्दै लगिनेछ ।
- प्रत्येक विद्यालयलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- जिम्मेवार अभिभावक सम्मान कार्यक्रम संचालनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- उत्कृष्ट प्र.अ., विषयगत शिक्षक, विद्यार्थी र विद्यालयलाई सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- प्रत्येक शुक्रवार एक बजे पछि हरेक विद्यालयहरूमा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्ने / गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूमा यसै शैक्षिकशत्रबाट लागू गरिनेछ ।
- भाषा नीति तथा मातृभाषा शिक्षा कार्यक्रमको नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रको विद्यालय स्तरीय परीक्षा गाउँपालिकाले संचालन गरिनेछ र यसको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- माध्यमिक तहको परीक्षालाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउँदै लगिनेछ ।
- प्रश्नपत्र निर्माणमा गाउँपालिका भित्रका विषय विज्ञहरूको छुट्टै रोस्टर बनाइनेछ ।
- विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य जाँच गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- निरन्तर रूपमा शिक्षण पेशा अंगालेका शिक्षकहरूले स्वेच्छिक अवकाश नीति अम्वलम्बन गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

→ ११९७.
नर बहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

- गाउँपालिका भित्र कार्यरत शिक्षकहरूको दरबन्दी मिलान तथा कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेका माध्यमिक विद्यालयहरूमा विषयगत प्रयोगशाला, कम्प्युटर प्रयोगशाला र साधन सम्पन्न पुस्तकालय निर्माणको लागि प्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका माध्यमिक विद्यालयको पठन पाठनलाई व्यवस्थित गर्न भौगोलिक विकटतालाई ध्यान दिई स्कूल बस संचालनको लागि प्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।
- शिक्षाको सर्वोपरी विकासको लागि मेलुङ गाउँपालिकाको आधारभूत, माध्यमिक शिक्षा ऐन, २०७५ अनुसार यस आ.व. मा शिक्षा नियमावली तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- गाउँ शिक्षा समिति, वडा शिक्षा समिति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघलाई क्रियाशिल बनाइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षाको लागि विभिन्न शिक्षण विधि तथा पद्धति लागू गरिदै लगिनेछ ।
- गुणस्तरीय शिक्षाका लागि “सबै मिली सामुदायिक विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर बढाऔं, अन्त होइन आफ्नै विद्यालयमा पढाऔं” अभियान सञ्चालन गरिनेछ । साथै “शिक्षामा लगानी, स्कूल जान्छन् नानी” अभियान समेत सञ्चालन गरी सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नालाई थप अभिवृद्धि गर्दै गुणस्तरीय शिक्षाको वातावरण सुनिश्चित गरिनेछ ।
- विषयगत शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित शैक्षिक सामग्रीहरू प्रयोग गरी बालमैत्री शिक्षण सिकाइ अभ्यासलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्थानीय परिवेशमा आधारित पाठ्यक्रम तयार पारी शिक्षालाई व्यवहारिक, व्यवसायिक र जीवनोपयोगी बनाइनेछ ।
- विद्यालय सुधार योजनालाई थप व्यवस्थित गर्दै आन्तरिक कोष अभिवृद्धिका सम्भावनाहरूको पहिचान र सोको परिचालन गरिनेछ ।
- विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकालाई विद्यालयको मूल प्रवाहमा समाहित गराउन विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक, शिक्षिका, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, सामाजिक संघ संस्थाहरू लगायत विभिन्न सरोकारवालाको अन्तरक्रिया/छलफल र सुझावको आधारमा कार्यक्रम बनाइनेछ ।
- विद्यालय अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाई शैक्षिक गुणस्तरको सुदृढिकरणमा पहल गरिनेछ ।

- विद्यार्थीहरूमा उत्प्रेरणा जगाई Positive Vibration Development का लागि Psycho-Socio Counselling को प्रबन्ध मिलाईने छ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूमा ई-हाजिरी मेशिन तथा CCTV जडान गर्ने नीति लिइनेछ ।
- राज्यकोषबाट तलब भत्ता उपभोग गर्ने नागरिकका सन्तानहरूलाई सामुदायिक विद्यालयमा अनिवार्य अध्ययन गराउनुपर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- विद्यालय हाताभित्र खानेपानी सरसफाई नियमित गरी पूर्ण सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- माध्यमिक तहको अन्तिम वर्षको वार्षिक परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा (विशिष्ट श्रेणी) ल्याउने विद्यार्थीहरूलाई उच्च शिक्षा/प्राविधिक शिक्षा अध्ययनको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिकाद्वारा रोजगारमूलक प्राविधिक विषयका शिक्षालय/कलेजहरूको स्थापना गर्ने नीति अनुरूपका कार्यहरू अगाडि बढाइनेछ ।
- गाउँपालिकामा एक बृहत सामुदायिक सिकाई केन्द्र (Macro Community Learning Center) को स्थापना गरी विद्यार्थी शिक्षकहरूमा खोज तथा अनुसन्धानमा आधारित जीवनोपयोगी एवं समय सापेक्ष शिक्षाको प्रारम्भ गर्दै लगिनेछ ।
- विद्यालयको सङ्ख्या शिक्षक विद्यार्थी अनुपातलाई विश्लेषण गरी शिक्षक अभिभावकसँगको छलफल तथा अन्तरक्रिया र वैज्ञानिक मापदण्ड तथा सम्भावनाहरूको आधारमा विद्यालय समायोजन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालय तथा समुदायमा बाल क्लबहरू गठन गरी ती क्लबहरू मार्फत विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप लगायत विभिन्न गतिविधि सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
- प्रत्येक विद्यालयको सहभागितामूलक सङ्कटसन्नता विश्लेषण (PVA) गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना (DRR Plan) बनाइनेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक सङ्घ, बाल क्लबहरूको क्षमता विकास गरी विद्यालय प्रशासन सुधारलाई जोड दिइनेछ ।
- विद्यालयको भौतिक तथा शैक्षिक उन्नयनमा सहयोग पुऱ्याउन विभिन्न व्यक्ति, सङ्घ/संस्थालाई शैक्षिक सामग्री, नगद सहयोग, छात्रवृत्ति कोष, अक्षय कोष, जग्गा जमिन उपलब्ध गराउन प्रोत्साहन तथा सम्मान गरिनेछ ।
- व्यवहारिक, जीवनोपयोगी शिक्षा प्राप्त गर्न पाउने बालबालिकाहरूको मौलिक अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार पुनःनिर्माण गरी त्यसको संस्थागत विकासमा गाउँपालिकाले सहकार्य, सहजीकरणको नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्दै समुदायको सहभागिता अभिवृद्धिमा विशेष जोड दिइनेछ ।

- विद्यालय सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता अभिवृद्धिको लागि विद्यालयमा सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षणलाई वास्तविकतामा आधारित बनाइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने छात्राहरूलाई मध्यनजर गर्दै विद्यालयमा अध्ययन गर्दै गरेको समयमा मासिक श्राव भएका छात्राहरूलाई स्यानिटरी प्याडको वितरणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिका भित्रका बालबालिकाहरूको छुट्टै अभिलेख राखी बालमैत्री अभियानहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा शिक्षक र विद्यार्थीहरूको पोशाकमा एकरूपता ल्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तरलाई बढवा दिन आगामी २ वर्षभित्र सम्पूर्ण विद्यालय सुविधा सम्पन्न बनाइनेछ ।

स्वास्थ्य

- गाउँपालिका भित्रका अति महत्वपूर्ण स्वास्थ्य चौकीहरूमा x-ray मेशिन र स्वास्थ्य प्रयोगशाला (Health Lab) स्थापना गर्दै आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूलाई स्तरोन्नती गर्दै लगिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाको पवटी र मेलुङ स्वास्थ्य चौकीमा चिकित्सकको व्यवस्था गर्न प्रदेश सरकारको ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरीय स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिलाई प्रभावकारी र जवाफदेही बनाउँदै लगिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई पुर्नताजकीकरणको गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाका नवजात शिशु र आमाको स्वास्थ्यलाई विशेष ख्याल गर्दै सुत्केरी भत्ता कार्यक्रम यसै आ.व.बाट संचालनमा ल्याइनेछ ।
- सामाजिक मनोविमर्श तथा जीवनोपयोगी शिक्षाका कार्यक्रम संचालन गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा र निशुल्क औषधी सहितको स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- नेपाल सरकारले लागू गरेको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई यस गाउँपालिकामा सञ्चालनका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- विशेषज्ञ सेवा सहितको स्वास्थ्य शिविर तथा योग शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- घरमै सुत्केरी गराउने प्रचलनको अन्त्य गरिनेछ ।
- महिला र नवजात शिशुको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्नको लागि २४ घण्टे प्रसुति सेवा सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य चौकीको व्यवस्थापन, क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र सबै स्वास्थ्य चौकीमा २४ घण्टे प्रसुति सेवा सञ्चालन गरी Zero Home Delivery लाई जोड दिइनेछ ।
- आयुर्वेदिक लगायत अन्य परम्परागत चिकित्सा पद्धति एवं सबै प्रकारको स्वास्थ्य सेवालार्इ गाउँपालिका स्वास्थ्य कार्यक्रममा समाहित गरी सेवालार्इ प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई उचित प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका स्वास्थ्य चौकीहरूमा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा सुचारु गर्न पहल गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाका सबै वडाहरू खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा भएको हुँदा गाउँपालिकालार्इ पूर्ण सरसफाइयुक्त बनाउनका लागि वडा अन्तर्गतका बजार क्षेत्रहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
- गर्भवती महिलाहरूका लागि सुनौला हजार दिन सम्बन्धी सचेतनामूलक अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाको भौगोलिक विकटतालाई ध्यानमा राखी जटिल प्रसवपिडाको कारण मातृ तथा शिशुहरूको उच्च मृत्युदर घटाउन स्वास्थ्य चौकीहरूको नजिक हेलिप्याड तयार गरी सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीबाट रेफर गरिएका गर्भवती महिलाहरूलाई सम्बन्धित अस्पताल पुऱ्याउन लाग्ने खर्चको व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्दै आवश्यकताको आधारमा विभिन्न औजार तथा उपकरणहरूको व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
- वर्तमान स्वास्थ्य उपचारको विकाराल स्थितिलार्इ मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाको केन्द्रमा १५ बेड क्षमताको साधन सम्पन्न अस्पताल निर्माणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

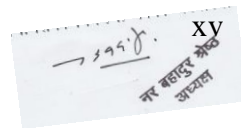
- कोरोना भाइरस (COVID 19) महामारी नियन्त्रणका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ भने “जनता बचाउ अभियान”का लागि आवश्यक कार्यको थालनी गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

- गाउँपालिका भित्रको खानेपानीका मुहान संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र “एक घर एक धारा, एक घर एक शौचालय”को नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न अति-आवश्यकिय खानेपानी योजनाहरूको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दै लगिनेछ ।
- स-साना खानेपानीका योजनाहरूलाई समेत प्राथमिकता दिई तत्कालका लागि खानेपानीको सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूको समय सापेक्ष गठन पुनःगठन गरी अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका खानेपानी मुहानहरूको सर्वेक्षण गरी सोको सङ्ख्या र पानीको परिमाण एकिन गर्दै ती मुहानहरूलाई सार्वजनिक पानीको मुहानको रूपमा घोषण गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्लाष्टिकजन्य तथा सिसाजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापनलाई विशेष ध्यान दिइनेछ ।

संस्कृति प्रवर्द्धन

- गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने जातजातिहरूको ,कला, संस्कृति, धर्म, भेषभुषा, रितिरिवाज आदी भल्कने संग्रहालय निर्माणको लागि पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका सबै जातजाति, भाषा, धर्म, संस्कृति र मौलिक परम्पराको संरक्षण गरिनेछ ।
- ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि मेलुङ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका मठ, मन्दिर, चैत्य, गुम्बाहरूको मर्मत सम्भार, सम्वर्द्धन र संरक्षण गर्दै लगिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने मौलिक रीतिरिवाज, चाडपर्व, परम्परा धर्म संस्कृतिको संरक्षण सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।

खेलकुद तथा मनोरञ्जन

- अन्तर विद्यालय स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै राष्ट्रपति रनिडशिल कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय तथा क्षेत्रिय पदक विजेताहरूलाई सम्मान गरिनेछ ।
- खेलकुदमा युवा वर्गको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न स्थानीय सङ्घ संस्था समेतको सहभागितामा गाउँपालिका तहमा विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- “स्वस्थ जीवनका लागि खेलकुद” भन्ने नाराका साथ अध्यक्षकप भलिवल प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । साथै समग्र खेलकुद विकासमा जोड दिईदै गइनेछ ।
- विद्यालयमा खेल प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
- विभिन्न विधामा खेल प्रशिक्षण तथा प्रतियोगिता संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- प्रत्येक वडामा आवश्यकताका आधारमा कभर्डहल र खेल मैदान निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति गठन गरिनेछ ।
- ऐतिहासिक मेलुङ टुँडिखेललाई संरक्षण गर्दै साधन सम्पन्न खेलमैदान र हेलिप्याड निर्माणको लागि पहल गरिनेछ ।
- प्रदेश सरकारको समन्वयमा मेलुङ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र उपयुक्त स्थानमा खेलकुद ग्राम निर्माण गरिनेछ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

- लक्षित वर्गको कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- परिवारबाट अपहेलित ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षण गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- पारिवारिक पुनःमिलन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- महिलाहरुको क्षमता विकासका लागि मागमा आधारित तालिम संचालन गरिनेछ ।
- दलित समुदायको लागि जिविकोपार्जनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- असल बुहारी कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- आरन सुधार कार्यक्रमलाई समय सापेक्ष रुपमा परिवर्तन गर्दै कृषि औजार कारखाना नामकरण गरी जिविकोपार्जनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- आदीवासी, जनजाती तथा सिमान्तकृतहरुको मातृभाषा, संस्कृति र भेषाभुषालाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- सामाजिक रूपमा पछाडि परेका वर्ग तथा समुदायको पहुँचमा अभिवृद्धि गर्दै सामाजिक रुपान्तरण मार्फत गरिबी न्यूनीकरणलाई सहयोग पुऱ्याउन सामाजिक परिचालन कार्यक्रमलाई अझ सशक्त र प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ ।
- यस गाउँपालिकालाई महिलामैत्री, बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री गाउँपालिकाको रूपमा विकास गदै लगिनेछ ।
- महिला, दलित, आदिवासी जनजाति र विपन्न वर्गका नागरिकहरुको सामाजिक तथा आर्थिक उन्नतिका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सामाजिक विकृतिको रूपमा रहेको जातीय विभेदमुक्त समाज निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।

सामाजिक सुरक्षा

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई नियमित, व्यवस्थित एवं सरल र सहज बनाउँदै क्रमिक रूपमा बैंक मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न सक्ने अवस्थाको सिर्जना गरिनेछ ।
- सबै वडा कार्यालयहरूमा इन्टरनेटको व्यवस्था गरी Online घटना दर्ता प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिका स्थायी ठेगाना भएका व्यक्तिहरूको मृत्यु भएमा मृतक परिवारलाई मृत्यु भएको ३५ दिन भित्र मृत्यु दर्ता गराए पश्चात किरिया खर्च उपलब्ध गराइने छ ।
- शारीरिक अशक्तता जस्तै दुवै आँखा पुर्ण रूपमा नदेख्ने, कम्मर भन्दा मुनी कम्प्लट प्यारालाइसिस भएका, जुनसुकै उमेरका अरुको सहारा लिएर मात्र जिउन सक्ने विरामीलाई निर्वाह भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

पूर्वाधार विकास

स्थानीय सडक, पुल पुलेसा

- “स्थानीय सडक पूर्वाधार, समृद्ध मेलुङ गाउँपालिकाको आधार” भन्ने नारालाई सार्थकता दिन गाउँपालिका स्तरीय गौरवका आयोजनाहरूलाई विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) को आधारमा निर्माण सम्पन्न गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गर्ने र वडा स्तरीय सडकहरूको DPR गरी गाउँपालिकाद्वारा बजेट विनियोजन गरी व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सडकहरूको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने जग्गाहरू गाउँपालिकाको स्वामित्वमा आउने गरी कित्ताकाट गर्ने कार्यलाई अघि बढाउन पहल गरिनेछ ।

- गाउँपालिका स्तरीय गौरवका आयोजनाहरुको DPR अनुसार स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न गरी कालोपत्रे गर्न सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र विभिन्न दातृ निकायसंगको सहयोग एवम् सहकार्यमा कालोपत्रे गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाको पूर्वाधार व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, २०७५ का व्यवस्थाहरुलाई कडाइका साथ लागू गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाका प्रमुख बजारकेन्द्रहरुमा साना सवारी एवं सार्वजनिक बस सेवा नियमित संचालनको लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सडकहरुलाई आवश्यकताका आधारमा मर्मत सम्भार गर्न “मर्मत सम्भार कोष”को स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाबाट सम्पादन गरिने योजनाहरुको समयमा सम्पन्न गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिको कार्य क्षमता, कार्यकुशलता अभिवृद्धि गर्न अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र रहेका खोला तथा नदीजन्य स्रोतहरुको पहिचान तथा परिचालनका लागि IEE (प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण) गरी सम्भाव्यताको आधारमा गिट्टी, बालुवा, ढुङ्गा लगायतका निर्माण सामग्रीको प्रचलित कानुन बमोजिम ठेक्का लगाई आन्तरिक आयमा जोड दिइनेछ ।
- वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण गरी आवश्यक भौतिक पूर्वाधार सहित, सूचना प्रविधि समेतको व्यवस्था गरी वडाबाट सञ्चालन गरिने सेवा सुविधालाई चुस्त दुरुस्त र प्रभावकारी रूपमा सेवा प्रवाह गरिदै लगिनेछ ।
- शित्तली-मेलुङ-बुद्धचोक-भैसे सडकलाई सङ्घ र प्रदेश सरकारको आर्थिक सहयोगमा कालोपत्रे गर्दै लगिनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका नदी तथा खोलाहरुमा पक्की र भोलुङ्गे पुल निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण गरी विपन्न श्रमिकलाई रोजगारीमा केन्द्रित गरिनेछ ।

सिँचाई

- गाउँपालिका भित्रका कृषियोग्य भूमिमा सिँचाईको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

- यसै आ.व.मा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी लिफ्ट सिंचाई योजना प्रणाली (Lift Irrigation System) को सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्य सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- पानीका मुहानको संरक्षण गरी पानी सङ्कलन पोखरी र आवश्यकताको आधारमा आकाशे पानी सङ्कलन पोखरी निर्माण गरी साना सिंचाई प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- परिक्षणको रूपमा थोपा सिंचाई प्रणालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- गत आ.व.को अविरल वर्षाको कारण नदी तथा खोलाको छेउछाउमा रहेका कृषि योग्य भूमिहरूको तटबन्द निर्माण गरी संरक्षण गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकारलाई ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।

भवन तथा सहरी विकास

- सरकारी भवन निर्माणका लागि जग्गा खरिद गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिका र वडा कार्यालयलाई आधुनिक र व्यवस्थित गर्न छुट्टै प्रशासकीय भवनको निर्माण गरिने छ ।
- मेलुङ गाउँपालिकाको भवन निर्माण मापदण्ड र आचारसंहिता तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- मेलुङ गाउँपालिका भित्रका घरधुरी एकित गरी गाउँपालिकाको सेवालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनका लागि घर नम्बर राख्ने कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- नेपालको संविधानको मौलिक अधिकार अनुरूप निजी आवास तथा सम्पत्ति संरक्षणको हकलाई सुनिश्चित गर्न मेलुङ गाउँपालिका प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै यसै गाउँपालिकाको वडा नं. ४ (साविक भेड्पु गा.वि.स.) हालसम्म नापी नभएको हुँदा सङ्घ र प्रदेशसँगको समन्वयमा भोगचलनको आधारमा व्यक्तिको नाममा जग्गा नापी गर्ने अभियान सञ्चालन गर्ने र संस्कृति सम्वर्द्धन कार्य अन्तर्गत भिमेश्वरको पूजा सञ्चालनको लागि स्थानीय सरकारद्वारा आवश्यक पहल गर्दै गइनेछ ।

→ ११९/१
XX
नर बहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

- अव्यवस्थित र असुरक्षित भवन तथा संरचनाहरू हटाई मापदण्ड अनुसार बनेका भवन र संरचनाहरूको नक्सा पास गर्ने प्रक्रिया कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- पुनःनिर्माणको क्रममा बन्ने नयाँ घरमा शौचालयको सुविधा सहित प्रत्येक घरमा सुधारिएको चुलो जडानलाई अभियानको रूपमा लागू गरिनेछ ।
- सङ्घीय सरकारले लिएको नीति अनुसार पुनःनिर्माण कार्यलाई तीव्रता दिई एक घर पनि नछुट्ने र एक घर पनि नदोहोरिने नीति अवलम्बन गर्दै लगिनेछ ।
- भुकम्पबाट क्षतिग्रस्त निजीआवास पुनर्निर्माण सम्पन्न भएका टोल बस्तीहरूलाई पुनःनिर्माण प्राधिकरणको नियमानुसार निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र वितरण सहित निजीआवास पुनःनिर्माण सम्पन्न भएको घोषणा गर्दै लगिनेछ ।

जल विद्युत तथा नविकरणीय उर्जा

- तामाकोशी तेस्रो जलविद्युत आयोजनाको कार्यान्वयनले गाउँपालिका क्षेत्रको विकासमा खेल्न सक्ने भूमिकालाई मध्यनजर गरी उक्त आयोजना सञ्चालन गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- विद्युतीकरण भएका टोल बस्तीहरूमा जोखिमको रूपमा रहेको काठे पोललाई प्रतिस्थापन गरी फलामे पोल जडान गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरण सँगको समन्वय र सहकार्यमा उक्त कार्यको थालनी गरी व्यवस्थित गरिनेछ ।
- **उज्यालो मेलुङ अभियान** अन्तर्गत वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँगको समन्वय र सहकार्यमा मेलुङ गाउँपालिका भित्रका मुख्य बजार क्षेत्र, चोक, मठमन्दिर, गुम्बा, चैत्य, सार्वजनिक स्थल, शैक्षिक क्षेत्रहरूमा सौर्य बत्ती व्यवस्थापनको कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै गाउँपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा सौर्य सिंचाईको प्रवन्ध मिलाइने छ ।

सूचना तथा सञ्चार

- गाउँपालिकामा सूचना प्रविधि केन्द्र स्थापना (Melung Information Center) गरी सर्वसाधारणलाई सूचना प्रविधिको पहुँच अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाको वृत्तचित्र, स्मारिका र ब्रोसियर तयार गरी प्रकाशन गरिनेछ ।

- फोन तथा इन्टरनेट सुविधालाई भरपर्दो बनाउन गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र नेपाल टेलिकमको टावर निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको कार्यालय तथा सबै वडा कार्यालयहरूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाई सेवालालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

वन तथा भू संरक्षण

- सामुदायिक वनको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्यविधि बनाइनेछ ।
- सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन आदीको सिमाङ्कन गरी वन पैदावारहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सामुदायिक वनहरूको वार्षिक लेखापरीक्षण कार्यलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक जग्गा, सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन तथा निजी जग्गा समेतमा विभिन्न प्रकारका फलफूल तथा जडिबुटी खेतीको विस्तार गर्ने, वनजन्य स्रोतहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने तथा वन्यजन्तुहरू तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका समुदायद्वारा व्यवस्थापन गरिएका वन क्षेत्रलाई स्थानीय समुदायको सहभागितामा वनजन्य स्रोतको व्यवस्थापनबाट आय आर्जनमा वृद्धि गरि उत्पादनमुखी वन व्यवस्थापनको नीतिलाई अङ्गीकार गरिनेछ ।
- आगामी आ.व.मा वैज्ञानिक र दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम परीक्षणको रूपमा सामुदायिक वनमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- शैलुङ क्षेत्रलाई समुदायमा आधारित एकीकृत प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन, जैविक विविधता संरक्षण तथा पर्यापर्यटनको विकासको लागि शैलुङ संरक्षित वनको अवधारणा अनुसार व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ ।
- मिल्ती खोला, फड्के खोला, लड्के खोला, घ्याङ्गखोला, अधेरी खोला जस्ता जलाधार क्षेत्र संरक्षण सम्बन्धी कामहरू सरोकारवाला निकायहरू सँगको समन्वयमा सञ्चालन गरिनेछ ।

- वनडहेलो, चट्याड, सुख्खा खँडेरी, हुरी बतास, असिना जस्ता प्राकृतिक विपद् सम्बन्धी आम सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी त्यसको जोखिम न्यूनीकरणका लागि विशेष पूर्व तयारी कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
- विद्युतीय उपकरण (करेन्ट) विषादीको प्रयोग गर्दै खोला, नदिमा माछा मार्ने कार्यलाई निषेध गरी माछा लगायत जलचरको समुचित संरक्षण गरिनेछ ।
- विश्वव्यापी उष्णता, हरितगृह प्रभाव र ओजन तहको विनाशलाई मध्यनजर गर्दै वातावरण संरक्षण, दिगो विकास र पारिस्थितिक पद्धतिको संरक्षणको लागि बहुवर्षीय तथा बहुउपयोगी वृक्ष जस्तै वर, पिपल, स्वामी, रुद्राक्ष, अशोक वृक्ष आदि वृक्षारोपण गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सम्भाव्यता अध्ययन गरी समुदायमा आधारित विभिन्न पार्क जस्तै : मेलुड पार्क, सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र वनभोज स्थलहरू निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक वन सार्वजनिक जग्गा जमिन र निजी जग्गामा (लिजमा) जडीबुटी उद्यानको स्थापना गरिनेछ ।

विपद् व्यवस्थापन

- विपद् व्यवस्थापन कोषलाई बढाउँदा परिस्थितिमा अभि व्यापक बनाउँदै लगिनेछ ।
- भू:क्षय तथा प्राकृतिक प्रकोपको दृष्टिकोणबाट संवेदनशील मानिएका क्षेत्रमा प्रकोपको जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरी प्रकोपमा परेका व्यक्तिहरूको तत्काल उद्धार, राहत र पुनःनिर्माण जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । विपद् व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिका स्तरमा “अध्यक्ष विपद व्यवस्थापन कोष” सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण योजना तयार गरिनेछ । तयारी भइसकेको योजनाको कार्यान्वयन र अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।
- सबै वडा र गाउँपालिकाको समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना बनाई विकासको मूल प्रवाहीकरण गर्दै लगिनेछ ।

- गाउँपालिकामा बसोबास गरिरहेका मानिसहरूको विविध कारणले मृत्यु भएमा र पोष्टमोर्टम गर्नुपर्ने अवस्था भएमा शव वाहनको भाडा व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

फोहोर मैला तथा ढल व्यवस्थापन

- गाउँ बस्तीमा टोल विकास समिति गठन र परिचालन गरी सरसफाइलाई अभियानको रूपमा नै सञ्चालन गरी **“Make Melung, Clean and Green”** नारालाई साकार बनाउन टोल विकास समितिलाई परिचालन गर्दै लगिनेछ ।
- घर घरबाट निस्कने फोहरलाई कुहिने र नकुहिने फोहोरमा विभाजन गरी कुहिने फोहोरलाई कम्पोस्ट मलको रूपमा उपयोग गराउन अभिप्रेरित गरिनेछ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

गाउँसभा सदस्यहरू !

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

सुशासन प्रवर्द्धन

- टोल विकास संस्थाहरू गठन र विस्तार गर्दै सुशासन कायम गर्न गाउँपालिकाबासीलाई अभिप्रेरित गर्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका गतिविधिहरूलाई आम नागरिकसम्म पुऱ्याउन स्थानीय रेडियो मार्फत “मेलुङ सेरोफेरो” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट भए गरेका गतिविधिहरूको अर्धवार्षिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गरी आम जनता समक्ष सार्वजनिकरण गरिनेछ ।
- सुशासनका आधारभूत पक्षहरू उत्तरदायित्व, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, जनसहभागितालाई प्रवर्द्धन गर्दै सेवाग्राहीहरूलाई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाइनेछ ।
- कर्मचारीलाई उत्प्रेरित गर्न "Right Man in the Right Place in Right Time" भन्ने सिद्धान्त बमोजिम कर्मचारीहरूलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।
- आगामी ५ वर्षमा सबै वडामा E-Governance को अवधारणा अनुरूप कार्य सञ्चालन गर्ने गरी इन्टरनेट सेवाको विस्तार गरी डिजिटल प्रविधिको विकास गर्दै लगिनेछ ।
- भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलता नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- संविधानवाद, मौलिक हक, मानव अधिकारको माध्यमद्वारा जनतालाई शासन व्यवस्थामा लोकतन्त्रको प्रत्याभूति गराइनेछ ।
- सुशासन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, जनउत्तरदायी कार्यशैलीका माध्यमबाट घरदैलोमा स्थानीय सरकारको प्रत्याभूति दिलाइनेछ ।
- प्रचलित कानून अनुसार गठित न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धि गरी न्यायिक समितिबाट प्रवाह गरिने कार्यलाई थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । यसको सहयोगका लागि आवश्यकता अनुसार वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी परिचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण कार्यालय (शिक्षा, स्वास्थ्य, आयुर्वेद लगायतका) हरुको जिन्सी व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित, पारदर्शी बनाउन जिन्सी व्यवस्थापन लगायतका सफ्टवेयर जडान गरिनुका साथै सूचना प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई वृत्ति विकासका लागि आवश्यकताका आधारमा क्षमता विकास, नेतृत्व विकास तालिमहरू संचालन गर्दै लगिनेछ । साथै कर्मचारीका लागि विशेष प्रोत्साहनका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

- गाउँपालिकाको सम्पूर्ण योजनालाई योजना व्यवस्थापन प्रणालीमा राख्न सफ्टवेयर जडान गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र उपयुक्त स्थानमा नेपाल टेलिकमको सहकार्यमा संचार सेवाको गुणस्तर विस्तारमा पहल गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका कार्यालयबाट अस्थायी, करारमा नियुक्त भई २ वर्ष भन्दा बढी समय काम गरेका कर्मचारीहरूलाई कारवाही गरी निस्कासन गरिएको अवस्थामा बाहेक जुनसुकै अवस्थाबाट पनि सेवाबाट अवकाश भएमा निजले खाईपाई आएको तलबको प्रति वर्षको आधा महिना बराबरको सेवा सुविधा पाउने व्यवस्था गरिनेछ । त्यसै गरी कार्यालयको कामको सम्बन्धमा दुर्घटना भई अडगभड्ग वा चोटपटक भएको अवस्थामा उपचार खर्च बापत रु. १० हजार सम्म उपचार खर्च उपलब्ध गराईने छ । साथै कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधि बनाई लागू गरिनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरमा सुशासन र सुरक्षाको प्रत्याभूति दिन प्रहरी अधिकृत सहितको दरबन्दी सिर्जना गरी कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारमा ध्यानाकर्षण गराईनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।
- भूकम्पको कारण क्षति भएका सरकारी भवन निर्माणको लागि सम्बन्धित निकायमा विशेष पहल गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय

म २०७७ साल असार १० गते प्रस्तुत भएको नीति, कार्यक्रम र स्थुल बजेटको मातहतमा रही आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को तपशिल बमोजिमको शिर्षकमा रकम विनियोजन गरि यस सम्मानित सभामा पेश गरेको छु ।

आर्थिक विकास तर्फ ४,२५,०००००।००

सामाजिक विकास तर्फ ४,९०,०००००।००

पूर्वाधार विकास तर्फ १५,५०,०००००।००

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ १,००,००,०००।००

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह तर्फ ७५,००,०००।००

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

अब म माथि विनियोजित कार्यक्रमका लागि खर्च व्यहोर्ने स्रोतहरू प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

आगामी आ.व. २०७७/०७८ को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमका लागि खर्च बेहोर्ने नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान १२ करोड ३३ लाख, सशर्त अनुदान १९ करोड ७३ लाख, विशेष अनुदान ९० लाख, समपुरक अनुदान १ करोड ५० लाख, राजश्व बाँडफाँड ६ करोड ५९ लाख ५५ हजार ६ सय, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान ९९ लाख ९१ हजार, सशर्त अनुदान १ करोड ९२ लाख ५९ हजार, समपुरक अनुदान ३ करोड, सवारी साधन कर बाँडफाँड तर्फ ८८ लाख १६ हजार ८ सय ५९ रुपैया, मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनबाट उठेको अन्तःशुल्क बाँडफाँड तर्फ ३ करोड ५२ लाख ६३ हजार ३ सय ७१ रुपैया (साउन देखि बैशाखसम्म), अनुमानित आन्तरिक आम्दानी १० लाख र गत आ.व. को संचित कोष बाँकी मौज्जात रकम ६ करोड २४ लाख ९१ हजार ३ सय ५ समेत कूल ५२ करोड ११ लाख ३४ हजार ९ सय ६५ रकम अनुमान गरेको छु । समग्र राजश्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान अनुसूची-४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

यो नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा मार्गदर्शन गर्नु हुने श्रद्धेय अध्यक्षज्यूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मार्गदर्शन गर्नुहुने राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरू, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिका सदस्यज्यूहरू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका सदस्यज्यूहरू, कार्यपालिकाका विभिन्न समितिका सदस्यज्यूहरू, कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरू साथै सम्पूर्ण गाउँसभाका सदस्यज्यूहरूबाट प्राप्त सुभावा, सहयोग र प्रेरणाप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै बजेट तथा कार्यक्रम निर्माणका लागि निजी क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, बौद्धिक वर्ग, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू तथा गाउँपालिकाबासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

→ ११९९७. xxyii
नव बहादुर क्षेत्र
अध्यक्ष

अन्त्यमा, मेलुङ गाउँपालिकाको सामाजिक आर्थिक विकासमा अमूल्य सहयोग पुऱ्याउने नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, करदाता गाउँपालिकाबासी, अन्य साभेदार राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ/संस्थाहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै यो बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सबै पक्षहरूको पूर्ण सहयोग रहने अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद !

कल्पना भण्डारी
उपाध्यक्ष
मेलुङ गाउँपालिका
१० असार, २०७७

→ १११७. xxix
नर बरालु ओक
अप्यल